

Voborníková Kopecká, Martina Viktorie

[Palán, Aleš. Ten farář je nějaký divnej; o farářkách nemluvě]

Religio. 2025, vol. 33, iss. 2, pp. 430-432

ISSN 1210-3640 (print); ISSN 2336-4475 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/Rel2025-42075>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.83241>

License: [CC BY-NC-ND 4.0 International](#)

Access Date: 08. 01. 2026

Version: 20260102

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

is the lack of contributors from non-Western academia, and I would have liked to see greater representation of non-western perspectives on this topic. This would have enhanced the quality of the book in my opinion. I am not suggesting that Western scholars did a poor job or that non-Western scholars were excluded. However, while some wrote on specific regional topics (e.g., Paganism in Lithuania), none contributed to the general introductory sections. This reflects a broader issue seen across academic disciplines: while the Iron Curtain and colonialism are long gone, barriers like language, the cost of conferences, lower academic salaries, and family obligations continue to hinder the full integration of diverse academic spaces. We have yet to fully benefit from these different perspectives.

Religio 33, no. 2 (2025): 427–430.

<https://doi.org/10.5817/Rel2025-42079>

This work can be used in accordance with the Creative Commons BY-NC-ND 4.0 International license terms and conditions (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Aleš Palán.

***Ten farář je nějakej divnej,
o farářkách nemluvě.***

Portál, 2025.

ISBN 978-80-262-2271-2.

MARTINA VIKTORIE VOBORNÍKOVÁ KOPECKÁ

Církev československá husitská, Česko • martina.viktorie@icloud.com

Kniha Aleše Palána *Ten farář je nějakej divnej, o farářkách nemluvě* přináší sedm profilových rozhovorů s nekonvenčními duchovními křesťanských církví (římskokatolické, českobratrské evangelické, husitské). Palán, zkušený publicista, vybíral respondenty – Filipa Boháče, Alexandru Jacobea, Pavla Jägera, Pavla Semelu, Sandru Silnou, Petra Wagnera a Jana Wirtha – podle osobnosti, nikoli denominace. Jak sám uvádí, „chtěl zkrátka hodit do vžitých představ o farářské práci vidle“ (s. 4). Cílem autora nebyla evangelizace a snaha naplnit kostely, ale touha „povzbudit svobodu“.

Kniha je strukturována jako sedm rozhovorů, každý odhalující jedinečný příběh. Duchovní v knize nejsou církevními hodnostáři, kteří nikdy nesv-
lékají kolárky, destičky a štolý, ale uvěřitelní „lidé z masa a kostí“, kteří

kladou otázky sobě, druhým i Bohu, a slouží jako „ruce Boží milosti“ - a na otázky také poctivě odpovídají. Filip Boháč humorně reflektuje předsudky o „zakázaném“ tanci a vypráví o farnici, která jej dříve pro štěstí při cestě z kostela zatahala za dredy. Alexandra Jacobea hovoří o poutnických zkušenostech, o doprovázení snoubenců, kteří touží po svatbě, která nebude jen úředním úkonem. Sandra Silná kromě dalšího otevírá kapitolu mateřství. Jan Wirth, farář i farmář, ztělesňuje praktičnost – od vyjednávání darů po práci s telaty.

Aleš Palán vede rozhovory přirozeně, netlačí na respondenty, povídá si tak, aby dialog vedl k prohloubení, ale nikoliv k dolování informace. Na některých místech bych očekávala, že bude autor trochu víc v obraze v oblasti teologie, ale nakonec je to spíše ku prospěchu věci, protože se ptá i za čtenáře, který do kostela nechodí a v rádech církvi si po večerech běžně nečte, ale lidé, kteří vykonávají službu Bohu i lidem, takového zástupce sekulární společnosti možná zajímají víc, než bychom si uměli představit.

Vybraní duchovní jsou v rámci rozhovoru představeni v mnoha dimenzích, komplexně. Neadorováni, dostávají prostor hovořit o svém životě, zájmech, dojmech, službě, pocitech selhání i úspěchu. Kniha představí sedm duchovních s originálními koníčky, jako je například hokej, traktory, metalová hudba, cvičení vodicích psů, sládkovství – a pokorně přiznávají své slabosti. Jejich divnost je namnoze přitažlivá, ať už jsou jinak spíš konzervativního smýšlení anebo naopak duchem v nejlepším slova smyslu divocí. Divnost a svébytnost se tedy snad nevyučují s určitými aspekty svatosti. Rozhodně s nimi souvisí originalita, jako by to jinak snad ani Pán Bůh neuměl. Apel k volnosti, autenticitě a svobodě rezonuje s potřebou církvi překračovat škatulky, jak ukazují i farářky Jacobea a Silná, které ke konverzi přišly v dospělosti.

Jeden z recenzentů, teolog Zdeněk Eminger, ve svém textu knihu mj. zasadil do historického kontextu českých církví od 1918, přes diktatury a Druhý vatikánský koncil, kdy „divné“ nebo spíše podivuhodné osobnosti přetvářely církevní praxi. Z religionistického hlediska kniha reflektuje pluralitu křesťanských identit v postsekulární společnosti a otevírá diskusi o roli žen v církvi, jak ukazují rozhovory s farářkami.

Čtenáře z řad teologů, religionistů a souvisejících oborů může frustrovat nedostatečný ponor do teologických hloubek, ale nutno říci, že autor tento neslibuje. Přesto se na mnohé hloubky dostane. Na ty, které většinou o „svých“ farářích farnici nevědí. A právě proto může být takové čtení důležité, pomáhá nazít duchovní ve chvílích, kdy si z ramenou sejmou ono břemeno, které prý sice netíží, ale ve skutečnosti je tomu mnohdy naopak. Zahlédnout faráře či farářku v momentech, kdy v rozhovoru dávají nahlédnout i určitě nesnáze osobní či profesní, potřebují vydechnout a pečovat chvíli o sebe samé, je v dnešní době, snad víc než kdy jindy, potřebné a velmi úlevné.

Kniha *Ten farář je nějakéj divnej* je cenným příspěvkem k porozumění současného křesťanství, povzbuzuje svobodu a originalitu duchovních, kteří propojují tradici s životem naší doby. Vytváří čtivý most mezi církví a světem, přináší inspiraci pro religionisty, teology i laické čtenáře. A možná právě díky této knize zjistíme, že ten farář, co je nějakéj divnej, je ve skutečnosti ten, kterého by nám bylo dobré potkat.

Religio 33, no. 2 (2025): 430–432.

<https://doi.org/10.5817/Rel2025-42075>

This work can be used in accordance with the Creative Commons BY-NC-ND 4.0 International license terms and conditions (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

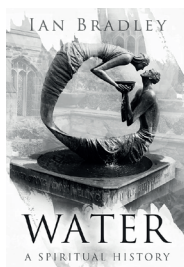
Ian Bradley.

Water: A Spiritual History.

Bloomsbury Publishing, 2012.

ISBN 978-1-4411-1173-9.

JAN WASZAK

Institute of Anthropology, Faculty of History, University of Gdańsk, Gdańsk, Poland
 • jan.waszak@phdstud.ug.edu.pl • <https://orcid.org/0009-0004-9983-0932>

In many religious systems and cosmologies, water is endowed with a rich tapestry of theological and cultural symbolism. Through it, the complexity of ontological relationships becomes manifest, alongside the multidimensional social contexts that bestow aquatic motifs with depth and significance. The hydrological cycle shapes diverse aspects of existence, forging a timeless bridge between the past, the present, and the future. From both a religious and ecological perspective, water may be identified as a gift of grace or as an instrument of punishment. Depending on its quantity – its excess or scarcity – this element may bring forth prosperity or disaster and thereby conditions how its functions are perceived. Fortunate events are often interpreted as metaphysical blessings, frequently understood as affirmative acts of direct intervention by the Absolute. Conversely, negative phenomena such as earthquakes, floods, or droughts are generally construed quite differently – perceived as manifestations of forces hostile to humanity, exerting a detrimental impact on the religious and social fabric of entire communities. Water thus plays an exceptional role in both culture and religion. Its influence on human existence is so profound that, beyond its obvious material necessity for life, it has, since the dawn of time, been imbued with numerous cosmological meanings. As an inseparable part of